

Сучасний розвиток державного внутрішнього фінансового контролю в Україні

**тренінг з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту для
внутрішніх аудиторів системи міністерств, інших
центральної органів виконавчої влади**

18 вересня 2017 року

Необхідність реформування державного фінансового контролю в Україні:

- **Направленість контролю на виявлення порушень, а не на вивчення причин їх виникнення та упередження;**
- **Доменування ретроспективного (послідуючого) контролю у вигляді фіскальних форм (ревізій);**
- **Відсутність належного розуміння керівниками їх персональної відповідальності за ефективність управління та виконання поставлених перед органами державної влади функцій та завдань;**
- **ДВФК – один з основних пріоритетів, визначений Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС**

Реалізація реформ у сфері державного внутрішнього фінансового контролю в державному секторі України (І):

2005 рік

- Урядом України прийнято **Концепцію розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та План заходів з реалізації її положень до 2015 року** (розпорядження від 24.05.2005 № 158-р та від 16.11.2005 № 456-р);

2010 рік

— схвалено нову редакцію **Бюджетного кодексу України, у статті 26 якого визначено базові засади для організації та здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту;**

2011 рік

- **Прийнято низку нормативно-правових актів у сфері внутрішнього аудиту (постанову Уряду від 29.09.2011 № 1001, Стандарти внутрішнього аудиту, Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту)**

2012 рік

— затверджено **Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах** (наказ Мінфіну від 14.09.2012 № 995, із змінами)

Реалізація реформ у сфері державного внутрішнього фінансового контролю в державному секторі України (II):

2014 рік

- підписано Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII), ч. 3 ст. 347 якої передбачено подальший розвиток системи ДВФК**
- затверджено Порядок звітування про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади... (наказ Мінфіну від 27.03.2014 № 347)**

2017 рік

- прийнято Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки (постанова Уряду від 08.02.2017 №142-р)**
- забезпечення функціонування центрального підрозділу гармонізації у структурі Мінфіну**
- зміни у низці нормативних документів з питань внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту**

СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

МЕТА

побудова сучасної та ефективної системи управління державними фінансами, яка здатна надавати якісні державні послуги, ефективно акумулюючи ресурси та розподіляючи їх відповідно до пріоритетів розвитку

Пріоритетні напрями:

- дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі
- підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики
- забезпечення ефективного виконання державного бюджету
- підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами

СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

Система державного внутрішнього фінансового контролю

Завдання 1

*Забезпечення
функціонування
центрального підрозділу
гармонізації у структурі
Мінфіну*

Завдання 2

*Посилення
ефективності
внутрішнього аудиту*

- ✓ - аналіз стану розвитку та функціональної спроможності підрозділів ВА;
- ✓ - підготовка пропозицій щодо пріоритетів розвитку підрозділів ВА;
- ✓ - запровадження програми підвищення кваліфікації для внутрішніх аудиторів

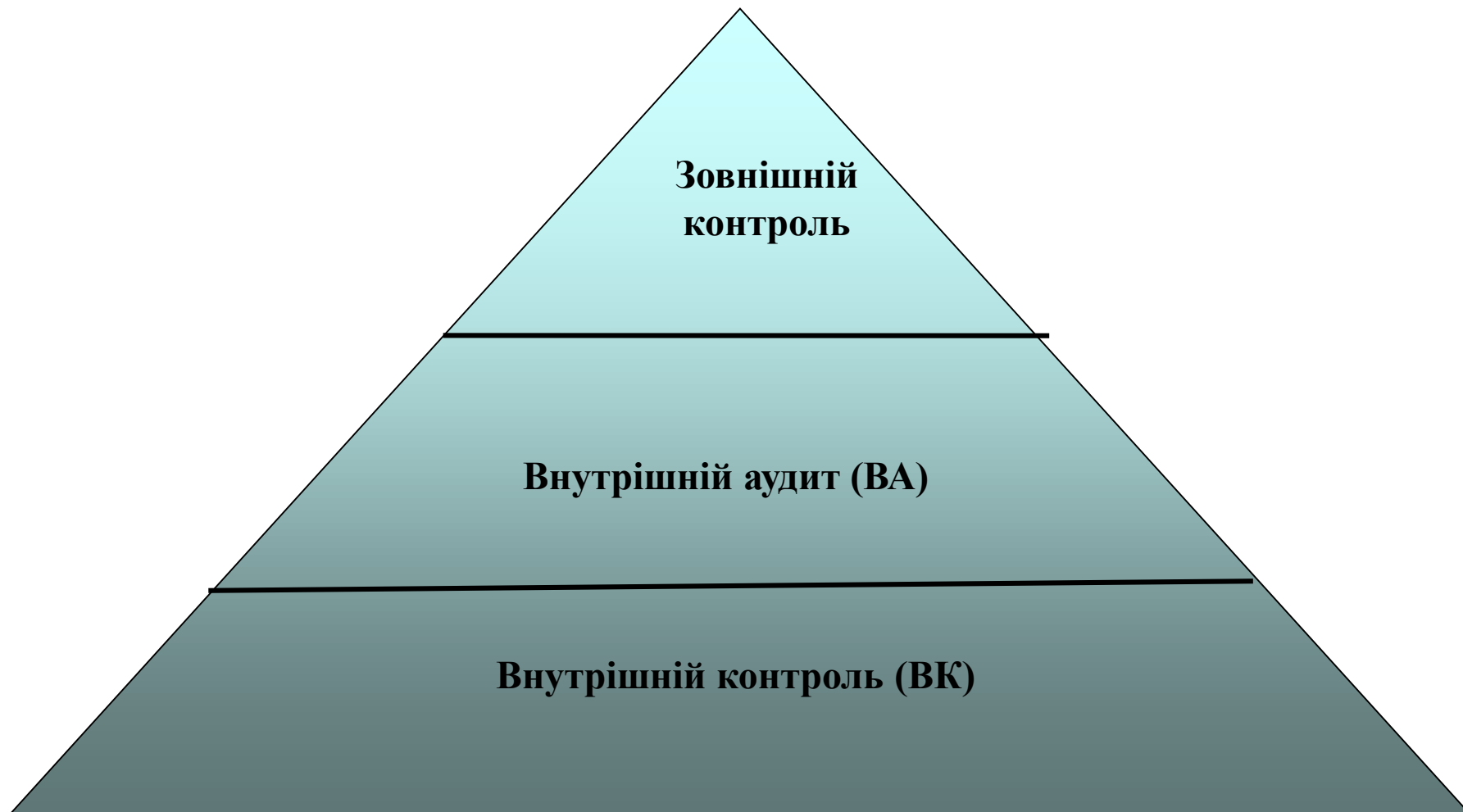
Завдання 3

*Впровадження
внутрішнього контролю,
узгодженого з реалізацією
Стратегії реформування
державного управління*

- ✓ - визначення міністерств (не менше чотирьох), в яких будуть реалізовані пілотні проекти з внутрішнього контролю

В основі реформ державного фінансового контролю в Україні – європейська трирівнева модель контролю

Ограни державного фінансового контролю в Україні

**Зовнішні
контролюючі
органи**

**Зовнішні
контролюючі
органи**

**Відповідальність
керівника**

Створення підрозділу ВА

**Налагодження системи ВК в усіх структурних
підрозділах**

ст. 26 Бюджетного кодексу України

Внутрішній контроль – це комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності бюджетної установи та її підвідомчих установ

Передбачено вимоги щодо обов'язковості організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та підвідомчих бюджетних установах

Встановлена відповідальність керівників бюджетних установ за побудову внутрішнього контролю

Стаття 26 Бюджетного кодексу

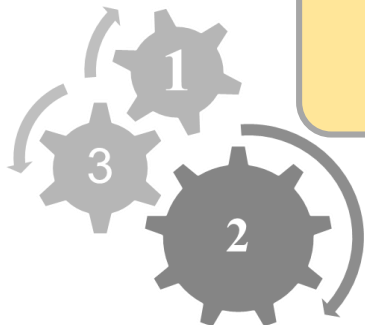
внутрішнім контролем є комплекс заходів, що **застосовуються керівником** для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності бюджетної установи та її підвідомчих установ

Основні складові організації внутрішнього контролю:

1. Видання керівниками установ внутрішніх документів, спрямованих на належне функціонування внутрішнього середовища, забезпечення здійснення управління ризиками, вжиття заходів контролю, налагодження комунікації та обміну інформацією в установі та здійснення моніторингу тощо;

2. Виконання функцій та завдань керівниками структурних підрозділів та працівниками установи, визначених актами законодавства та внутрішніми документами, інформування керівництва про ризики, що виникають в ході виконання покладених на них завдань, вжиття відповідних заходів контролю та моніторингу, обміну інформацією тощо;

3. Оцінка функціонування системи внутрішнього контролю підрозділом внутрішнього аудиту з наданням керівнику установи об'єктивних і незалежних рекомендацій щодо її удосконалення

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ

Зміна ідеології:

контроль $\neq$ лише ревізії / перевірки

**Внутрішній контроль $\neq$ контрольно-ревізійна
робота!**

Внутрішній контроль – не підрозділ!

**Внутрішній контроль – це система правил,
регламентів і процедур, застосування яких
працівниками є обов'язковим**

**ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ НЕ ОБМЕЖУЄТЬСЯ
ЛИШЕ ФІНАНСОВОЮ СФЕРОЮ**

Внутрішній аудит – це діяльність, спрямована на удосконалення системи управління через підвищення ефективності внутрішнього контролю та управління ризиками

Основною метою діяльності підрозділу внутрішнього аудиту - є забезпечення керівника організації гарантіями адекватності та результативності системи внутрішнього контролю

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ

У ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ІНША
ПРИРОДА, ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ, НІЖ У
РЕВІЗІЇ

Служба внутрішнього аудиту $\neq$ відомчий
контрольно-ревізійний підрозділ

**ВНУТРІШНІЙ АУДИТОР – ПОМІЧНИК,
ПРАВА РУКА КЕРІВНИКА!**

Діяльність Центрального підрозділу гармонізації (інституційна спроможність)

З 1 січня 2017 року повноваження на виконання функції гармонізації ДВФК передано від Державної аудиторської служби до Міністерства фінансів

відповідно до постанови Уряду від 14.12.2016 № 951 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»

забезпечено функціонування у Мінфіні підрозділу гармонізації ДВФК

Забезпечено відповідність європейській практиці щодо функціонування Центрального підрозділу гармонізації у структурі Мінфіну

В структурі Міністерства утворено Департамент гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю

- ✓ штатна чисельність 17 одиниць (станом на 01.09.2017 укомплектовано 13 посад)
- ✓ затверджено положення про департамент і його структурні підрозділи (відділи)
- ✓ затверджено посадові інструкції працівників тощо

Задля обміну найкращою практикою та досвідом у сфері ДВФК, відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва між Мінфіном України та Мінфіном Королівства Нідерланди здійснюється співпраця з Національною Академією фінансів та економіки Мінфіну Королівства Нідерланди:

- визначено напрями подальшої співпраці, зокрема, розроблено Програму двостороннього співробітництва та «Дорожню карту»

Діяльність Центрального підрозділу гармонізації (перегляд нормативної бази з питань ДВФК)

постанова Уряду
від 08.02.2017
№ 57

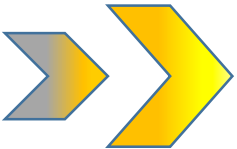
- впроваджено оприлюднення планів на офіційних веб-сайтах
- скасовано норму щодо погодження планів з ЦПГ
- уповноважено Мінфін надавати роз'яснення
- уповноважено Мінфін проводити оцінку функціонування системи внутрішнього аудиту

наказ Мінфіну від
03.05.2017 № 480
(zareestrovano v Minyosti
24.05.2017 za №663/30531)

- прийнято Порядок здійснення Міністерством фінансів України оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту
(визначено механізм організації, проведення, оформлення та реалізації результатів оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту (зовнішньої оцінки якості))

наказ Мінфіну
від 30.05.2017
№ 542

- зміни до Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю
(вилучення повноважень Держфінінспекції щодо надання роз'яснень)

наказ Мінфіну
від 13.07.2017
№ 627

- зміни до Кодексу етики працівників підрозділу ВА *(приведення у відповідність до вимог Закону України "Про державну службу")*
- зміни до Стандартів внутрішнього аудиту *(вилучення повноважень Держфінінспекції щодо надання роз'яснень, щодо проведення оцінки якості внутрішнього аудиту та встановлення відповідних повноважень Мінфіну)*
- зміни до звітності № 1-ДВА *(вилучення позицій щодо погодження планів внутрішнього аудиту з Держфінінспекцією)*

Діяльність Центрального підрозділу гармонізації (проведення навчальних заходів)

ПРОВЕДЕНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАХОДИ

(спільно з голландськими експертами)

- ✓ навчання («тренінг для тренерів») для працівників Департаменту гармонізації ДВФК

11 – 12 травня 2017 року

- ✓ «круглий стіл» з питань розвитку ДВФК за участю 74 керівників підрозділів внутрішнього аудиту ЦОВВ та ОДА

16 червня 2017 року

- ✓ «тренінг для тренерів» для працівників Департаменту гармонізації ДВФК та керівників 3-х підрозділів ВА

5-7 вересня 2017 року

ЗАПЛАНОВАНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАХОДИ

(спільно з голландськими експертами)

- ✓ два базових двотижневих тренінги з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту

- ✓ тренінги другого рівня (з питань визначення критеріїв аудиту, навичок проведення інтерв'ю, звітування та комунікації, фін.аудиту, ІТ аудиту)

у жовтні, листопаді та грудні 2017 року

- ✓ регіональний тренінг для ОДА

у грудні 2017 року

- ✓ пілотний проект з внутрішнього аудиту

- ✓ пілотний проект з оцінки якості

Дякую за увагу!
